

**HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS**

00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11
tel./fax: (48 22) 828-10-08, 828-69-96
e-mail: hfhr@hfhrpol.waw.pl
konto: PKO BP SA I O/Centrum
58 1020 1013 0000 0502 0002 9165
swift: BPKOPLPW

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: **Marek Antoni Nowicki**
Wiceprezes: **Danuta Przywara**
Sekretarz: **Andrzej Rzepliński**
Skarbnik: **Elżbieta Czyż**
Członek Zarządu: **Zbigniew Hołda**

Warszawa, 21 grudnia 2007 r.

...../2007/KH/23544

Szanowna Pani

Minister Zdrowia

Ewa Kopacz

ul. Miodowa 15

00-952 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka z prośbą o pomoc zwróciła się Pani Anna Spyra, która od 5 lat stara się wyjaśnić czy w dniu jej porodu, tj. dnia 25 września 1999 roku doszło do zaniedbań personelu medycznego Szpitala św. Wojciecha Adalberta w Gdańsku, w wyniku których jej syn Oskar Spyra doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu. Oskar Spyra cierpi na czterołożynowe spastyczne porażenie mózgowie i jest dzieckiem całkowicie niezdolnym do samodzielnego życia. Pani Anna Spyra zarzuca, iż lekarze Szpitala w Gdańsku nie dochowali przy narodzinach wcześniaka Oskara Spyry standardów, które obowiązują przy przedterminowym porodzie, przede wszystkim poprzez nieużycie inkubatora w celu przewiezienia noworodka z sali operacyjnej na OIOM. Niniejszym listem chcielibyśmy wyrazić nasze głębokie zaniepokojenie sposobem, w jakim toczy się sprawa Pani Anny Spyry. Wobec powagi niniejszej sprawy chcielibyśmy prosić Panią Minister o zwrócenie na nią szczególnej uwagi i wyjaśnienie wątpliwości przedstawionych poniżej. Jeżeli Pani Minister uzna, że istnieje taka potrzeba, będziemy także wdzięczni za wyjaśnienie wątpliwości przy współdziałaniu Prokuratora Generalnego.

W chwili obecnej w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk Oliwa toczy się główne postępowanie w niniejszej sprawie o czyn z art. 160 Kodeksu Karnego (Sygn. akt 3 Ds.

27/07). Nie jest to jednak jedyne toczące się postępowanie, które na celu ma wyjaśnienie sytuacji, do jakiej doszło przy porodzie Pani Anny Spyry. W Prokuraturze Rejonowej Gdańsk Oliwa jak również w Prokuraturze Rejonowa Warszawa Śródmieście Północ prowadzone są także inne postępowania bezpośrednio dotyczące niniejszej sprawy. Natomiast w dniu 30 października 2006 roku zakończone zostało postępowanie cywilne.

Nasze zaniepokojenie wzbudzają przede wszystkim postępowania przygotowawcze prowadzone w niniejszej sprawie, choć zakończone postępowanie cywilne także nie jest bez znaczenia dla oceny zaistniałej sytuacji. Poniżej znajdują się opisy poszczególnych postępowań:

1. Postępowanie cywilne z powództwa Pani Anny Spyry o zapłatę kwoty 200.000 zł. tytułem zadośćuczynienia, kwoty 50.000 zł. tytułem odszkodowania oraz renty w kwocie 2.000 zł. miesięcznie płatnej poczynając od dnia 1 września 2002 roku, zakończyło się oddaleniem powództwa przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, a następnie przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku (sygn. akt Sądu Okręgowego I C 1278/02). Sąd Najwyższy w dniu 30 października 2006 roku odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, pozostawiając swoją decyzję bez uzasadnienia (Sygn. akt IV CSK 294/06).

Sąd Okręgowy w Gdańsku w szczególności uznał, iż przedwcześnie narodzony Oskar Spyra został przeniesiony z sali operacyjnej, na której doszło do porodu na rękach przez Panią dr Alinę Bielawską Sowę. Noworodek owinięty był w ogrzaną, jałową serwetę i ogrzany becik. Sąd Okręgowy przychylił się do zdania biegłych, iż taki sposób przeniesienia noworodka na OIOM w tym konkretnym przypadku nie miał znaczenia dla stopnia rozległości uszkodzenia mózgu (odnośnie prawidłowości opieki medycznej sprawowanej nad Panią Anna Spyrą i Oskarem Spyrą oraz przyczyn jego stanu zdrowia Sąd uwzględnił opinie sporządzone przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie oraz Collegium Medicum UJ - Katedra i Zakład Medycyny Sądowej.)

Po zapoznaniu się z aktami w niniejszej sprawie, podzielamy niepokój Pani Anny Spyry spowodowany sprzecznymi wyjaśnieniami Pani dr Aliny Bielawskiej Sowy dotyczącymi powodów, dla których dziecko nie zostało wyniesione z sali operacyjnej w inkubatorze transportowym.

Na rozprawie przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w dniu 24 marca 2003 roku Pani dr Bielawska Sowa wyjaśniła, iż *Inkubator transportowy jest na wyposażeniu Sali*

*intensywnej terapii. Czy dziecko transportuje się w inkubatorze czy nie, **do minuty jednak lub dwóch dziecka nie transportuje się w inkubatorze.** Inkubator transportowy jest zawsze przygotowany i dostępny. Inkubator transportowy dostarczany jest na salę i dziecko przekładane jest z inkubatora otwartego bezpośrednio na sali. Pani Doktor zeznała również, iż transport noworodka trwał **około 30 sekund** i taką wersję przyjął Sad Okręgowy w prawomocnym wyroku (około 0,5 minuty).*

Natomiast w toczącej się obecnie sprawie karnej (Sygn. akt 3 Ds. 27/07) w dniu 11 kwietnia 2007 roku dr Bielawska Sowa zeznała, że w dniu 25 września 1999 roku ***sala operacyjna nie była wyposażona w inkubator transportowy, ponieważ oddział Neontologii nie był w takowy wyposażony. Jest to sprzęt bardzo przydatny w poradniach patologicznych, ale nie jest niezbędny, można w inny sposób zabezpieczyć transport dziecka i utratę ciepła bez takiego urządzenia.*** Pani Doktor zeznała dalej, iż **transport trwał ok. 1-1,5 minuty.**

2. Wobec przedstawionych sprzeczności w zeznaniach jednego z najważniejszych świadków w sprawie, Pani Anna Spyra złożyła w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk Oliwa w dniu 10 lipca 2007 roku zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa przez Panią dr Alinę Bielawską Sowę poprzez składanie fałszywych zeznań (Sygn. akt 3 Ds.109/07). Prokuratura Rejonowa Gdańsk Oliwa odmówiła w dniu 17 lipca 2007 roku wszczęcia śledztwa. Zażalenie adwokata pokrzywdzonego Oskara Spyry reprezentowanego przez matkę Annę Spyra, nie zostało przyjęte przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk Oliwa ze względu na fakt, iż przestępstwo z art. 233 kk jest przestępstwem przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, a więc małoletni Oskar Spyra nie ma statusu pokrzywdzonego. W konsekwencji sąd uznał, że zażalenie zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną. Obecnie sprawa znajduje się na etapie rozpatrzenia zażalenia adwokata Oskara Spyry z dnia 10 sierpnia 2007 roku na decyzję Prokuratora o odmowie przyjęcia zażalenia. W niniejszej sprawie zwracał się do Prokuratury Rejonowej Gdańsk Oliwa Rzecznik Praw Obywatelskich z prośbą o informację, na jakim etapie znajduje się sprawa. W dniu 22 października 2007 roku Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował Panią Annę Spyre, iż sprawa w dalszym ciągu znajduje się w Sądzie na etapie postępowania odwoławczego. W sprawie do tej pory nie wydano postanowienia, natomiast Pani Anna Spyra telefonicznie ustaliła, iż sprawa z nieznanых powodów została przekazana z Sądu Rejonowego Gdańsk Północ do Sądu Rejonowego Gdańsk Południe.

3. Niejasność niniejszej sprawy pogłębił list wysłany przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia Pana Jarosława Pinkasa do Pani Anny Spyry. Pani Anna Spyra

zwróciła się do Jarosława Pinkasa z prośbą o zbadanie sprawy nieprawidłowego postępowania z jej synem Oskarem Spyra podczas transportu z sali porodowej na OIOM. Pan Jarosław Pinkas pismem o sygn. MZ-NSK-078-6107-17/ED/06 poinformował Panią Annę Spyre, iż na jego polecenie sprawie przyjrzała się Pani Profesor Ewa Helwich (Konsultant Krajowy w dziedzinie Neonatologii), która przekazała informację, iż *niestandardowy transport Pani dziecka, był wynikiem szczególnych okoliczności, tj. trwającego w czasie Pani porodu remontu Oddziału, który uniemożliwił użycie inkubatora*. Taka okoliczność nigdy nie była podniesiona przez żadnego ze świadków zeznających w toku postępowania cywilnego. Żaden z pracowników szpitala nigdy nie wskazał, że przeniesienie noworodka Oskara Spyra na OIOM było spowodowane remontem oddziału. Sąd Okręgowy w Gdańsku, w prawomocnym wyroku przyjął zupełnie inne powody, dla których noworodek Oskar Spyra nie został przetransportowany przy użyciu specjalistycznego sprzętu. Trzeba też podkreślić, iż Pani Ewa Helwich była jednym z biegłych, którzy wydali opinię w postępowaniu cywilnym i między innymi na podstawie przedmiotowej opinii Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił powództwo. Wobec powyższego Pani Anna Spyra zawiadomiła Prokuraturę Rejonową Warszawa Śródmieście Północ dnia 13 marca 2007 roku o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Panią Profesor Ewę Helwich, poprzez składanie fałszywych oświadczeń tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 kk (Sygn. akt 868/07/II). Postanowieniem z dnia 23 maja 2007 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście Północ odmówił wszczęcia postępowania karnego. Przedmiotowe postanowienie nie zostało doręczone pokrzywdzonemu, a więc nieznanne są Pani Annie Spyrze powody takiej decyzji. Z poczynionych ustaleń Pani Anny Spyry wynika, iż Prokuratura odmówiła wszczęcia śledztwa z uwagi na nie znalezienie w opinii Pani Profesor Ewy Helwich stwierdzeń o rzekomym remoncie szpitala.

W związku z powyższym Pani Anna Spyra uznała, iż błędna informacja przekazana została przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia Pana Jarosława Pinkasa i ponownie złożyła zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa tym razem przez Pana Jarosława Pinkasa (Sygn. akt 1 Ds 569/07/I). Niestety i tym razem Prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa - Śródmieście Północ wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa stwierdzając, iż brak jest ustawowych znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu czytamy, iż *Jak wynika z pisma Konsultanta Krajowego w dziedzinie Neonatologii KNIT-OIT-161/06, skierowanego do Dyrektora Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia, na podstawie którego zostało sporządzone pismo MZ-NSK-078-6107/ED/06, znajduje się w nim stwierdzenie, że w szpitalu w owym*

czasie przeprowadzony był remont utrudniający przewiezenie inkubatora i dlatego po zaintubowaniu dziecka przenoszono je na rękach. Z tej przyczyny informacja przekazana przez Pana Jarosława Pinkasa nie wypełnia ustawowych znamion czynu zabronionego. Dnia 10 września 2007 roku adwokat Pani Anny Spyry wniósł zażalenie na postanowienie Prokuratora, które do tej pory nie zostało rozpatrzone.

Jesteśmy bardzo zaniepokojeni i prosimy o wyjaśnienie takiego stanowiska Prokuratury, która wydaje się nie podejmować starań w celu wyjaśnienia niniejszej sprawy, ustalenia czy rzeczywiście doszło i przez kogo do poświadczenia nieprawdy.

4. Ostatnie postępowanie w niniejszej sprawie, na które chcielibyśmy zwrócić uwagę Pani Minister, toczy się w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk Oliwa (Sygn. akt 3 Ds 108/07) i dotyczy fałszowania dokumentacji lekarskiej w Szpitalu Specjalistycznym im. św. W. Adalberta w Gdańsku. Zarzut Pani Anny Spyry spowodowany jest podaniem dwóch różnych wyników tego samego badania Oskara Spyry tj. saturacji. W Karcie wypisowej z dnia 15 listopada 1999 roku podany wynik saturacji wynosi 93,2% natomiast w dokumencie (który jak zakładamy jest prowadzoną na bieżąco Książką raportów lekarskich), który pojawił się dopiero w postępowaniu przed Prokuraturą (nie był przedstawiony w trakcie postępowania cywilnego), wynosi 96-97%. Postępowanie o przestępstwo z art. 270 § 1 kk przebiegało dokładnie tak samo jak przedstawione powyżej postępowanie w sprawie składanie fałszywych zeznań przez Panią dr Alinę Bielawską Sowę. Przedmiotowa postępowanie znajduje się jednak na bardziej zaawansowanym etapie. W dniu 28 listopada 2007 roku wypowiedział się Sąd Rejonowy Gdańsk Północ w Gdańsku (Sygn. akt XI Kp 406/07) i uchylił zarządzenie Prokuratury Rejonowej Gdańsk Oliwa, w którym Prokuratura odmówiła przyjęcia zażalenia adwokata pokrzywdzonego na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Podsumowując chcielibyśmy zwrócić szczególną uwagę Pani Minister na niniejszą sprawę i prosić o pomocy w jak najszybszym jej wyjaśnieniu. W chwili obecnej, wydaje się, iż dotychczasowe postępowania zarówno organów ścigania, sądów jak i funkcjonariuszy publicznych nie były prowadzone z chęcią całkowitego wyjaśnienia sytuacji, do której doszło w Szpitalu św. Adalberta w Gdańsku. Nasze obawy zwiększa fakt, iż również przebieg głównego postępowania w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk Oliwa o przestępstwo z art.160 k.k. (Sygn. akt 27/07) charakteryzują pewne niejasności. Z pisma, które nadeszło z Biura Posła Jana Rokity (nr pisma BPJR-31/ŁZ/Ob./2007) wynika,

iż w niniejszym postępowaniu nastąpiła okresowa beczynność i niezasadne zawieszenie postępowania. Niejasne jest dla nas również stanowisko Pani Prokurator prowadzącej niniejszą sprawę, która w uzasadnieniu postanowienia z dnia 18 czerwca 2007 roku o oddaleniu wniosków dowodowych Pani Anny Spyry napisała, iż przedmiotowy wniosek *w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania*. Cytowana konkluzja Pani Prokurator budzi wątpliwości co do nastawienia Pani Prokurator do niniejszej sprawy i nie może być uznana za uzasadnioną w sytuacji, gdy to właśnie Pani Anna Spyra inicjuje wszelkie postępowania i dąży do wyjaśnienia sprawy, czego najlepszym dowodem jest nasz list do Pani Minister.

Z tych wszystkich względów wnosimy o szczególnie wnikliwe przeanalizowanie powyższej sprawy oraz wyjaśnienie rodzących się wątpliwości.

W imieniu Zarządu Fundacji,